

איך בין איד

דער וויאן פון דורותדיין דווייר
האט מיך געשטארקט אין וואנדער-זועג
די בייעש שווערד פון פיין און טרויער
קאנ ניט פארניכטן מײַן פֿאָרמעג —
מײַן פֿאָלָק, מײַן גִּלְיָבִן אָוֹן מײַן בְּלִיעָן,
זֵי האט מײַן פֿרִיהַיִיט נִיט גַּעַשְׁמִידֶת.
אונטער דער שווערד האב איך געשריען:
איך בין איד!

נִיט פֿרְעָהָם שְׁלָעָק, נִיט טִיטָּס, הַמָּן
הַאֲבָן צְעַבְּרָעָכְן אִים גַּעֲקָעָנְטָן,
מײַן שְׁטָאָלָץ גַּעֲמִיט. עַס טְרָאָגֶט מײַן נָאָמָעָן
די אַיְבִּיקִיִּיט אָוִיפָּאַירְעָה הענט.
מײַן שְׁוֹאָונְגָּא אַיז קְלָעָנְעָר נִיט גַּעַוּאָרָן
אוֹיפָּשְׁוֹאָרָצָע שִׁיטְעָרָס פָּוֹן מַאָדָרִיךְ,
עַס שָׁאָלָט מײַן רֻומְדָּרְךְ צִיִּיט אָוֹן יָאָרָן:
איך בין איד!

וּעַן סְ'הָאָט דָּעָר מְצָרִי אַיְינְגָּעָמוּעָרְט
מײַן לִיבָּאַין וּעַנְתָּא, הָאָט וּוֹיְגָעָטָן
אוֹן כִּיהָאָב פֿאָרְזִיִּיט מִיט וּוֹיְגָעָרְד
אוֹן אוֹיפָּגְעָגָנְגָּעָן אַיז אַ זָּוָן.
אונטער דָּעָר זָוָן הָאָט זִיךְרָעָצְזִוְגָּן
אַ וּעַג מִיט בּוֹדִיקָעָס בְּאַשִּׁיטָן,
זֵי פְּלָעָגָן שְׁטָעָכְן מִיר דִי אוֹיגָן —
איך בין איד!

ס'האט אונדזוער שלמהס וואנדער-שבל
 אין וואנדער-זועג מיך ניט פאראלאזט
 און היינרייך היינעס קרווער שמייכל
 האט אויך גענגז מיך בלוט געקאסט.
 אויך הער יהודה הלויס קלאנגען
 יארהונדערטער און ווער ניט מיך,
 כ'האָב אָפֶט גַּעוּוּלְקָטָן, נָאָר נִיט פֿאָרְגָּאָנְגָּעָן —
 אויך בין אַיְדַּ!

דעָר רוייש פֿוֹן מאָרְקָן אַםְסְטוּרְדָּאָמָּעָר
 האט מײַן שְׁפִינְגָּזָעָן נִיט גַּעַשְׁטָעָרט
 אלְיאָן דֵּי רְוִימָעָן מאָכָן גְּרָאָמָּעָר;
 דֵּי זָוָן פֿוֹן מאָרְקָסָן אוּרְפָּעָר עֲרָד
 האט אַפְּגָעָפְּרִישָׂת מִיט דְּוִיקִיטִיָּה נִיעָר
 מײַן אַוְרָאָלָט בְּלוּט אָוָן מײַן גַּעַמִּיט
 אָוָן מײַן נִיט וּוּלְקָנְדִּיקָן פֿיְיעָר —
 אויך בין אַיְדַּ!

אין מײַנָּע אוּגָן אוּזָן פֿאָרְאָנוּן
 די שִׁין, די שְׁטִילְקִיִּיט אָוָן דָּעָר דְּרָאָנָג
 פֿוֹן זָוָן-פֿאָרְגָּאָג בֵּי לְעוּוִיטָאָנוּן,
 פֿוֹן מַעְנְדָּעָלָעָס גַּעַבְּעַנְטָשָׂט גַּאנָג,
 די שָׁאָרָף פֿוֹן רְוִיסִישָׂע בְּאָגָנָעָטָן,
 דָּעָר בְּלָעָנָד פֿוֹן קָאָרָן אִינְגָּעָם שְׁנִיתָן,
 אויך בין אַזָּוָן פֿוֹן דֵּי סָאוּוּטָן,
 אויך בין אַיְדַּ!

די פֿערְצִיךְ יָאָר פֿוֹן אַוְרָאָלָט-לְעָבָן,
 וְאָס כְּהָאָב גַּעֲרָעָנְקָט אִין מְדֻבְּרָ-זָאָמָּד
 האָבָן מִין עַלְתָּעָר מֹות גַּעַגְּבָן,
 בְּרִ-כּוֹכְבָּאָס רְוָף האָט אוּפְּגָעָפְּלָאָמָּט
 אוּרְפָּעָר יְעָדָן קָעָר פֿוֹן מַיְנָעָן לְיִידָן
 אָוָן מַעָר פֿוֹן גָּאָלָד האָב אוּרְפָּאָרְהִיט
 די אַיְנָעָשְׁפָּאָרְטִיקִיט פֿוֹן מִין זִידָן —
 אויך בין אַיְדַּ!

וְאָס דָּאָרָף אוּרְלָד ? כְּהָאָב עַס גַּעַלְיָבָן
 וְעַזָּן כְּהָאָב קִיְּין וּוַיְנָקֵל נִיט גַּעַהָאָט,
 מִין גַּיִיסְטָמִין הַוִּיכָן אָוָן מִין טְרִיבָן
 האָט עַס גַּעַקְעָנְטָט דָעַן מָאָכָן זָאָט ?
 שְׁמַשְׁוֹן הַגְּבוּרָס הָאָר, וְאָס דְּלִילָה
 האָט אַפְּגָעָרוּבָט, האָבָן גַּעַגְּלִיטָט,
 גַּעַזְעִיטִיקָט מַעָר וּוְיָרְעָנְדָלָעָךְ קִילָעָ —
 אויך בין אַיְדַּ!

דעָר קְלוּגָעָר קְנִיטְשָׂט פֿוֹן רֵיְעָקִיבָא,
 די חַכְמָה פֿוֹן יְשֻׁעָיָהס וּוְאָרְטָ
 האָבָן גַּעַנְעָרָט מִין דְּאָרְשָׁט — מִין לִיבָע
 אָוָן זַי מִיט האָס צְוּנוּפְּגָעָפְּאָרָט ;
 דָעָר שְׁוֹאָוָגָן פֿוֹן מַאְקָאָבִיעָר הַעַלְדוֹן
 אָוָן מַוְרְדִּים-בְּלוּט אָוָן מַיְנָעָם זִידָט,
 פֿוֹן אַלְעָ שִׁיטְעָרָס פְּלָעָג אוּךְ מַעְלָדָן :
 אויך בין אַיְדַּ!

דאָס ווַיְדַעֲרָקֶל פֿון חִיפֿהָר האָפָּן
הִילְכְּת אָפָּ, וּזְעַן סְטֹוֹט אָ קְלוֹנָג מֵין קוֹל,
די אָמְבָּאָמְרָקְטָע טַעַלְעַגְרָאָפָּן
דעַרְטָרָאָגָן מִיר דָּוָרָךְ יִם אָזְן טָאָל
דעַם שְׁלָאָג פֿון הָאָרֶץ אִין בּוּעָנָאָס-אִירָעָס
אוֹן פֿון נִיוּיְאָרָק אָ יִדְישׂ לִידָּ,
דעַם שְׁוִידָעָר פֿון בּוּרְלִינְגָעָר גּוֹרוֹת,
איְדָּ בִּין אָ יִדָּ!

כִּבְין נִיטָּ אלְיַין! עַס ווַאֲקָסְט מֵין גְּבוֹרָה,
די שְׁלָאָכְט אִיזְהִינָּט מֵין עַרְלָעָךְ בְּרוּיטָה,
איְךְ לוֹיבָ דָּעַם פְּלָאָם, איְךְ הוֹיבָ דָּעַם שְׁטוֹרָעָם,
וּזְאָס טְרָאָגָט די בְּרוֹוַינָּעָ פִּינָּט אָטוּיטָ,
מֵין קְרָאָפָּט אִיזְהִינָּט נִיטָּ הִינְטְּעָרְשְׁטָעָלִיקָ,
עַס שְׁרִיְּטָ פֿון דְּרַ'עַדְ אָרוֹיס אָזְן בְּרוּיטָ
דאָס בְּלוֹטָ פְּאָפְּעָרְנוּקָס אָזְן גָּאָרְעָלִיקָס:
איְךְ בִּין אָ יִדָּ!

אוֹן אוַיְף צַעְפִּיקְעֻנִּישָׂ די שׁוֹנָאִים,
וּזְאָס גְּרִיְּטָן קְבָּרִים שְׁוִין פָּאָר מִידָּ,
וּוְעַל איְךְ אָונְטָעָר די רְוִיטָעָ פְּאָנָעָן
נָאָךְ הָאָבָּן נְחַת אָז אָ שִׁיעָר.
כְּיוּעָל מִינְגָּעָ ווַיְיְנְגָעָרְטָנָעָר פְּאָרְפָּלָאָנָצָן
אוֹן פֿון מֵין גּוֹרָל וִין דָעַר שְׁמִידָּ,
כְּיוּעָל נָאָךְ אוַיְף הִיטְלָעָדָס קְבָּר טָאנָצָן!
איְךְ בִּין אָ יִדָּ!

איְךְ בִּין אָ יִדָּ, וּזְאָס הָאָט גַּעַטְרָוְנָקָעָן
פֿון סְטָאָלִינָּס ווְאָנְדָעָרְכָּס פֿון גְּלִיקָ,
וּוְעַד סְווּיָּלָ, אָזְמָאָסְקוּוּזָ זָאָל פְּאָרוֹזְנוֹנָקָעָן,
די עַדְ פְּאָרְקָעָרְעוּוּן צְוּרִיקָ,
דעַם זָאָג אִיךְ: לָא! דָעַם זָאָג אִיךְ: נִידָעָ!
כִּגְיָי מִיטָּ די מְוֹרָחָ-פְּעַלְקָעָר מִיטָּ,
די רְוָסָן זִינְגָעָן מֵיןָעָ בְּרִידָעָר,—
אוֹן כִּבְין אָ יִדָּ!

מֵין רָום — אָ שִׁיפְ אַוְיָף בִּיְדָעָ שְׁטָרָאָמָעָן
מֵין בְּלוֹטָ די אִיבְּקִיָּת בְּאַשְׁיִינָט,
מֵין שְׁטָאָלָץ אִיזְהִעָקָב סְוּעָרְדָּלָאָוָס נָאָמָעָן
אוֹן קְאַהְאָנָאָוּוּטָש — סְטָאָלִינָּס פְּרִיְינָט.
מֵין יוֹגָנָט טְרָאָגָט זִיךְ אִיבְּעָר שְׁנִיְעָן,
דאָס הָאָרֶץ אִיזְהִטְ פָּוֹל מִיטָּ דִּגְנָאָמִיטָ,
מֵין מָזָל פְּלָאָטָעָרָט אִין טְרָאָנְשִׁיְעָן,
איְךְ בִּין אָ יִדָּ!